

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura współczesna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18HUMS.11KU.01122.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Koordynator zajęć		Emilia Kledzik, Sylwia Karolak, Magdalena Piotrowska	
Prowadzący zajęcia		Emilia Kledzik, Magdalena Piotrowska	
Okres Semestr 1		Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Ukazanie studentom spektrum współczesnych znaczeń pojęcia kultury, metod jej (ich) badania oraz zależności wyników badawczych od przyjętych strategii interpretacyjnych.
C2	Refleksja nad zagadnieniem współczesności, teraźniejszości, pamięci i konfiguracji oglądu świata z nich wynikających.
C3	Omówienie podstawowej terminologii z zakresu wiedzy o kulturze oraz nabywanie przez studentów zdolności do zastosowania jej w praktyce zawodowej.
C4	Ukazanie studentom dynamiki między współczesną kulturą rodzimą, europejską, a także powszechną przy uwzględnieniu kultur mniejszości, subkultur i rozmaitych rejestrów społecznych.
C5	Dostarczenie studentom narzędzi i wykształcenie w nich umiejętności służących uczeniu o kulturach i reagowaniu na bieżące zjawiska kultury w praktyce dydaktycznej.
C6	Doskonalenie przez studentów umiejętności analizy, interpretacji, wartościowania różnorodnych przejawów kultury współczesnej oraz zjawisk kulturowych, kształtowanie w nich umiejętności nazywania i uzasadniania własnej i cudzej identyfikacji kulturowej.
C7	Kształtowanie w studentach postaw otwartych na odmienność kulturową.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna współczesne wątki kulturoznawstwa, filozofii i innych dyscyplin zainteresowanych kulturą;	HUM_K1_W01, HUM_K1_W05, HUM_K1_W07, HUM_K1_W08	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
W2	zna bogactwo odniesień kulturowych w zróżnicowanych tekstach reprezentatywnych dla ostatnich dwóch dekad;	HUM_K1_W05, HUM_K1_W08	Kolokwium ustne, Esej
W3	zna specyfikę różnorodnych narzędzi i mediów związanych z udziałem w kulturze.	HUM_K1_W10	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykorzystać wybrane metodologie we własnym omówieniu wybranych zjawisk kultury;	HUM_K1_U01	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi wykorzystać utwory i zjawiska kulturowe jako punkt odniesienia w wypowiedzi pisemnej oraz w możliwych działaniach dydaktycznych w pracy zawodowej;	HUM_K1_U08, HUM_K1_U11	Kolokwium ustne, Esej

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi wykorzystać wiedzę o kulturowej różnorodności w dyskusji o współczesnej kulturze, a także rozwiązywać problemy wynikające z różnic kulturowych;	HUM_K1_U06, HUM_K1_U08, HUM_K1_U09	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U4	korzysta sprawnie i twórczo z narzędzi interdyscyplinarnych w procesie pozyskiwania wiedzy, a także w komunikacji; krytycznie, samokrytycznie postrzega swój udział w kulturze;	HUM_K1_U08, HUM_K1_U11	Kolokwium ustne
U5	potrafi analizować, interpretować oraz wartościować współcześnie istotne, charakterystyczne, popularne zjawiska kulturowe, zarówno w obrębie kultury rodzimej, jak i innych kultur, wykorzystuje przy tym współcześnie istotne odniesienia filozoficzne;	HUM_K1_U03, HUM_K1_U07, HUM_K1_U08, HUM_K1_U09	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U6	wykorzystuje rozmaite źródła wiedzy o kulturze, z uwzględnieniem narzędzi intermedialnych, a także umie zastosować tę wiedzę ogólną w obserwacji praktyki życiowej;	HUM_K1_U12	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U7	wykazuje się inwencją w zakresie samodzielnego myślenia i prezentacji jego wyników.	HUM_K1_U04, HUM_K1_U11	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa wykazać się etyczną i estetyczną wrażliwością na różnorodność kulturową oraz prezentować własną identyfikację kulturową, także w życiu zawodowym.	HUM_K1_K03, HUM_K1_K07	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Współczesne badania nad kulturą; metodologie badania i filozofia kultury w XXI wieku. Wzory, źródła i obieg kultury w pierwszych dekadach XXI stulecia.	W1, W2, U1, U2, U5, U6, K1	Ćwiczenia
2.	Dominujące we współczesności media, gatunki, formaty i mechanizmy kulturalne.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U5, U6, K1	Ćwiczenia
3.	Współczesność jako zagadnienie. Postrzeganie czasu w (po)nowoczesnym świecie; tradycja a współczesność w badaniach kulturoznawczych; kwestie ciągłości kultur i zagadnienie miejsca cywilizacji śródziemnomorskiej we współczesnych definicjach kultury polskiej i europejskiej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, K1	Ćwiczenia
4.	Wydarzenie kulturalne w globalnej wiosce. Znaczenie promocji i instytucji kultury (np. nagród, festiwali, targów) oraz wybrane przykłady ważnych powszechnych doświadczeń kulturowych ostatnich dwudziestu lat.	W2, W3, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Ćwiczenia
5.	Rytuał, zabawa, praca jako współczesne źródła kultury.	W2, U2, U5, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Cechy charakterystyczne rodzimej kultury narodowej na tle kultur Europy i świata.	W2, U2, U4, U5, U7, K1	Ćwiczenia
7.	Stereotypy: np. płciowe, narodowe, regionalne, rasowe, kategoria inności we współczesności.	W1, W2, W3, U1, U2, U6, U7, K1	Ćwiczenia
8.	Rejestry kultury – relacja między tym, co „artystyczne”, i tym, co „masowe”, jako zagadnienie społeczne i aksjologiczne.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Ćwiczenia
9.	Teksty artystyczne i literackie reprezentatywne dla ważnych w kulturze europejskiej tekstów.	W1, W2, U1, U2, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Obowiązuje przygotowanie prezentacji multimedialnej na zadany temat oraz napisanie eseju. Tematykę prac ustala się w porozumieniu z osobą prowadzącą zajęcia. Przedmiot kończy się kolokwium ustnym. Kryteria oceniania: 5,0 – bardzo dobre rozumienie konsekwencji wynikających z wieloznaczności pojęcia kultury. Umiejętność trafnego i twórczego wykorzystania definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji konkretnych zjawisk istniejących i pojawiających się w zakresie antropologii i estetyki. Bardzo dobra orientacja dotycząca specyfiki kultury polskiej i zjawisk dla niej charakterystycznych, wysokie kompetencje problemowego opisu kultury europejskiej, bardzo dobre umiejętności opisu wybranych kultur lokalnych na tle kultury globalnej. Wysoko rozwinięta umiejętność postrzegania, rozumienia i opisu przejawów wpływających na identyfikację kulturową jednostek i grup społecznych. Praktyczna umiejętność trafnego stosowania opanowanej wiedzy w podejmowanych analizach, interpretacjach i wartościowaniu różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych. Znakomite kompetencje rozumienia różnorodności kulturowej. 4,5 – dobra znajomość różnych definicji pojęcia kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność trafnego wykorzystania opanowanych definicji i pojęć w interpretacji konkretnych zjawisk i dokonań człowieka w zakresie antropologii i estetyki. Ponadprzeciętna orientacja dotycząca zagadnień z zakresu kultury polskiej, wysokie kompetencje i umiejętności pozwalające opisywać wybrane kultury lokalne na tle kultury europejskiej i globalnej. Praktyczna umiejętność identyfikacji, rozumienia i opisu przejawów decydujących o przynależności kulturowej jednostek i grup społecznych. Umiejętność stosowania opanowanej wiedzy w podejmowanych analizach, interpretacjach i wartościowaniu różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych. Bardzo dobre kompetencje w zakresie różnorodności kulturowej. 4,0 – dobra znajomość różnych definicji pojęcia kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania właściwych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji wybranych zjawisk kulturowych i dokonań człowieka. Dobra orientacja dotycząca zagadnień z zakresu kultury polskiej, kompetencje i umiejętności wystarczające do proponowania trafnych opisów wybranych kultur lokalnych na tle kultury europejskiej i globalnej. Praktyczna umiejętność identyfikacji, rozumienia i opisu przejawów decydujących o przynależności kulturowej jednostek i grup społecznych. Umiejętność prowadzenia analiz, interpretacji i wartościowania różnorodnych przejawów kultury oraz zjawisk kulturowych. 3,5 – zadowalająca znajomość podstawowych definicji kultury i rozumienie konsekwencji wynikających z jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania najważniejszych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji podstawowych zjawisk i dokonań człowieka w zakresie kultury. Orientacja w zakresie kultury polskiej, kompetencje i umiejętności wystarczające do uzasadniania proponowanych opisów wybranych kultur lokalnych na tle kultury europejskiej i globalnej. Umiejętność rozpoznania, rozumienia i opisu charakterystycznych przejawów decydujących o identyfikacji kulturowej jednostek i grup społecznych. 3,0 – podstawowa znajomość najważniejszych definicji kultury i świadomość jego wieloznaczności. Umiejętność wykorzystania podstawowych definicji i pojęć z zakresu przedmiotu w interpretacji najważniejszych kulturowych zjawisk i dokonań człowieka. Orientacja w zakresie wybranych kultur lokalnych na tle specyfiki kultury polskiej, kompetencje i umiejętności pozwalające uzasadniać ich podobieństwa i różnice widoczne na tle kultury europejskiej i globalnej. Umiejętność identyfikacji i opisu przejawów decydujących o identyfikacji kulturowej jednostek i grup społecznych. 2,0 - niezadowalająca znajomość pojęcia kultury i podstawowych jego definicji. Niewystarczająca umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu przedmiotu do przeprowadzenia podstawowych interpretacji dotyczących istotnych zjawisk w zakresie kultury polskiej. Małe kompetencje pozwalające na porównanie planu kultur lokalnych, narodowych i kultury globalnej, niewystarczające do wyjaśnienia fenomenu różnorodności kulturowej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Poniższa lista ma jedynie charakter informacyjny i stanowi skróconą wersję spisu obejmującego literaturę podmiotu i przedmiotu, jaki pojawi się w harmonogramie zajęć sporządzonym przez prowadzącego. Obowiązują wskazane fragmenty/rozdziały.
2. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. A. Mencwela, Warszawa 2001.
3. Antropologia słowa. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. G. Godlewskiego, Warszawa 2003.
4. Antropologia widowisk. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. L. Kolankiewicza, Warszawa 2005.
5. Mencwel A., Wyobrażenia antropologiczne. Próby i studia, Warszawa 2006.

Dodatkowa

1. Abramowska J., Powtórzenia i wybory. Studia z tematologii i poetyki historycznej, Poznań 1995.
2. Auerbach E., Mimesis. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, Warszawa 2004.
3. Bauman Z., Ponowoczesność jako źródło cierpień, Warszawa 2000.
4. Burzyńska A., Markowski M.P., Teorie literatury XX wieku, Kraków 2009.
5. Hertz A., Żydzi w kulturze polskiej, Kraków 1987.
6. Janion M., Niesamowita słowiańszczyzna, Kraków 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
HUM_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej historyka i polonisty oraz w popularyzacji treści humanistycznych
HUM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w różnych sytuacjach komunikacyjnych zaawansowaną terminologią z zakresu wiedzy o języku, literaturze, historii w kontekstach historycznym, społecznym, kulturowym
HUM_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje w praktyce zawodowej
HUM_K1_U04	Absolwent/ka potrafi twórczo, samodzielnie i w zespole realizować projekt edukacyjny i zadania badawcze, a także planować i realizować uczenie się
HUM_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi właściwymi dla literaturoznawstwa, językoznawstwa i historii
HUM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację
HUM_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać w mowie i piśmie własne poglądy w sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, problemów zawodowych i kwestii światopoglądowych
HUM_K1_U09	Absolwent/ka potrafi rzeczowo argumentować, wykorzystując poglądy innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski
HUM_K1_U11	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku polskim, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych, a także źródeł literackich i historycznych
HUM_K1_U12	Absolwent/ka potrafi korzystać z tradycyjnych i cyfrowych źródeł informacji, a także przestrzegać zasad wprowadzania danych do prac oryginalnych
HUM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz w stopniu zaawansowanym ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
HUM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych oraz tekstów kultury w obrębie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk historycznych
HUM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym uporządkowane i szczegółowe treści z zakresu historii Polski, Europy i powszechnej oraz wpływu historii na rozwój kultury historycznej, języka, literatury i kultury polskiej w przeszłości i współcześnie
HUM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historię cywilizacji, kultury i literatury polskiej, a także ich rolę w procesie interpretacji tekstów literackich i źródeł historycznych
HUM_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym właściwości i funkcje mediów zorientowanych na ich zastosowanie w działaniach edukacyjnych